

BEDRIJFSHULPVERLENING

BESLUIT BEDRIJFS- BRANDWEREN

Sinds 2004 loopt, in opdracht van het ministerie van BZK, het project 'Evaluatie en Herziening Besluit Bedrijfsbrandwren'. Een recent resultaat is de presentatie van een nieuw concept-Besluit Bedrijfsbrandwren (Bbw). Ook werken overheid en bedrijven aan een Werkwijzer Bedrijfsbrandwren voor de toekomstige implementatie.

Het Besluit Bedrijfsbrandwren bestaat sinds 1990. Door dit besluit kan het college van Burgemeester & Wethouders bepaalde bedrijven of instellingen aanwijzen om een bedrijfsbrandweer te hebben. Het gaat dan om inrichtingen waarin – op basis van vergunning – gevaarlijke stoffen aanwezig mogen zijn of deze door het onbeheersbaar worden van een industrieel chemisch proces gevormd kunnen worden én die in geval van een brand of ongeval een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kunnen opleveren. Het ministerie van BZK wilde inzicht krijgen in de toepassingspraktijk van het besluit en de daarbij optredende problemen. Doel: vaststellen of er behoefte was aan aanpassing van het besluit. Op basis van de eindadviezen van de begeleidingscommissie in deze evaluatiefase heeft de wetgever besloten het besluit inderdaad te actualiseren.

Nieuw concept

Het opgestarte wetgevingstraject heeft geresulteerd in een nieuw concept-Besluit Bedrijfsbrandwren. Dit besluit is niet langer op zichzelf staand; het zal onderdeel

uit gaan maken van de Wet op de veiligheidsregio's. In hoofdstuk 7 van artikel 25 Besluit Veiligheidsregio's van deze wet is het aanwijzen van bedrijfsbrandwren geregeld. In maart van dit jaar heeft minister Ter Horst het conceptbesluit ter consultatie aangeboden aan verschillende belanghebbende partijen: Stichting CaBO, VNO-NCW, Deltalinqs, Vereniging van Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)-kenniscentrum en verschillende overheidsinstanties. De begeleidingscommissie heeft in het voorgaande traject aanbevelingen gedaan voor aanpassing in het Besluit bedrijfsbrandwren. Een aantal hiervan is overgenomen in het conceptbesluit. De aan het huidige besluit gekoppelde bijlagen met uitwerking van de wet zijn in het nieuwe besluit verwijderd. In plaats daarvan komt er een handreiking (zie kader). Enkele belangrijke wijzigingen in het Besluit betreffen het bevoegd gezag en de reikwijdte.

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag neemt een beslissing over het al dan niet aanwijzen tot een bedrijfsbrandweer. Niet langer is het college van Burgemeester & Wethouders verantwoordelijk, maar het bestuur van de veiligheidsregio. Daarmee krijgt dit bestuur enkele belangrijke taken. Zo zal uit veiligheidsoverwegingen, maar ook om de last- en regeldruk voor het bedrijfsleven te verminderen, bij de aanwijzingsprocedure afstemming plaats moeten vinden met andere wet- en regelgeving, zoals die over milieu- en bouwvergunningen. Daarnaast moet het bestuur van iedere veiligheidsregio nog gericht beleid ontwikkelen voor toezicht en handhaving.

Bij de beoordeling van een brandweerrapport moet het bevoegd gezag altijd al rekening houden met het niveau

Huidige situatie	Nieuwe situatie
Brandweerwet 1985	Wet op de veiligheidsregio's
Artikel 13	Artikel 25
Besluit Bedrijfsbrandwren	Hoofdstuk 7 in Besluit veiligheidsregio's
Nota van Toelichting	Nota van Toelichting
Bijlage	Handreiking (Werkwijzer Bedrijfsbrandwren)
Bevoegd gezag: college van B&W	Bevoegd gezag: bestuur veiligheidsregio

De inhoud van de Werkwijzer is voor de praktijk van groot belang

en de capaciteit van de overheidsbrandweer. Het nieuwe besluit geeft nadrukkelijk aan dat het niet de bedoeling is om een tekortschietende basisbrandweezorg te compenseren met het aanwijzingsbeleid. Stichting CaBO adviseert bedrijven hier zelf ook alert op te zijn.

Reikwijdte

Een belangrijk punt van discussie in de aanpassing is het vaststellen van de reikwijdte van het besluit. In het conceptbesluit is een aantal categorieën inrichtingen vervallen die nooit zijn aangeschreven. Er is nu echter een zogeheten 'kapstok'-artikel opgenomen dat wel zeer ruime mogelijkheden biedt om bedrijven een aanwijzing tot verplichte bedrijfsbrandweer te geven. Hoewel de wetgever aangeeft dat deze kapstokbepaling slechts voor zeer uitzonderlijke gevallen zal gelden, zou deze tot willekeur kunnen leiden.

Op dit moment evalueert het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ook de ARIE-regeling (Aanvullende Risico-Inventarisatie & Evaluatie). In afwachting van deze evaluatie volgt de beoordeling of, en zo ja in welke zin, de reikwijdte van het Besluit Bedrijfsbrandwieren om verdere aanpassing vraagt. Verschillende belangenbehartigers, waaronder Stichting CaBO, volgen deze ontwikkelingen nauwlettend.

Werkwijzer

Om de implementatie van het nieuwe Besluit Bedrijfsbrandwieren binnen overheid en bedrijfsleven mogelijk te maken, is het Landelijke Expertisecentrum (LEC) Brandweer en BRZO'99 gestart met het implementatietraject. Dit bestaat uit het opstellen van een 'Werkwijzer bedrijfsbrandwieren' en het organiseren van enkele workshops. De handreiking moet een praktische toelichting op het Besluit Bedrijfsbrandwieren bevatten, maar ook hulpmiddelen voor de implementatie ervan. Een productiegroep, een deskundigenforum en een klankbordgroep houden zich bezig met de samenstelling van de werk-

wijzer. In deze groepen zitten functionarissen uit het bedrijfsleven, alsook vertegenwoordigers van overheid, brancheorganisaties en andere belangenbehartigers. De Werkwijzer Bedrijfsbrandwieren zal in de praktijk een prominente rol innemen en de inhoud ervan is dus van groot belang. Stichting CaBO probeert, met het oog op haar rol in de vermindering van last- en regeldruk voor bedrijven, een al te gedetailleerde uitwerking van het besluit in handleidingen en werkboeken te voorkomen.

Aanwijzingen

In het concept-Besluit Bedrijfsbrandwieren kan aan de volgende bedrijven een rapport inzake een bedrijfsbrandweer gevraagd worden: BRZO-bedrijven, vervoersgebonden inrichtingen, bepaalde inrichtingen die vallen onder de Kernenergiewet en iedere andere inrichting waarvan het bestuur van de veiligheidsregio redelijkerwijs kan vermoeden dat deze in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid (het eerdergenoemde kapstokartikel). Nadat het bevoegd gezag zo'n rapport heeft ontvangen, vindt een beoordeling plaats van het bijzondere gevaar voor de openbare veiligheid bij brand of ongeval. Blijkt uit het rapport dat dit niet het geval is, óf dat dit wel het geval is maar er voldoende voorzieningen zijn getroffen, dan vindt geen aanwijzing plaats. Hier kunnen overigens voorwaarden aan worden verbonden met betrekking tot door een bedrijf te treffen voorzieningen. Indien een bedrijf bij brand of ongeval wél een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid vormt, volgt aanwijzing tot 'bedrijfsbrandweerplichtige inrichting'. Het bevoegd gezag zal individueel voor iedere inrichting bepalen aan welke eisen de bedrijfsbrandweer moet voldoen. De Werkwijzer Bedrijfsbrandwieren zal hier richting aan moeten geven en moeten zorgdragen voor eenduidigheid in de toepassing van de regelgeving.

De Wet op de veiligheidsregio's, inclusief onderliggende regelgeving, zal in de loop van 2009 in werking moeten treden. Tegen die tijd moeten het Besluit Bedrijfsbrandwieren en de werkwijzer er dus ook liggen, al dan niet nog met inhoudelijke aanpassingen. Ook zullen voorjaar 2009 de workshops gepland worden om bedrijven en overheid te leren werken met het nieuwe besluit. Een vervolgstap is dan nog het opstellen van les- en leerstof voor de nieuwe opleidingen voor (bedrijfs)brandwieren. Het einde is nog niet in zicht. □